

25. Gaat Zacharia 14 over de Laatste Oorlog?

v0.1

Er is nog een tekst die met de Eindstrijd in verband gebracht wordt en dat is Zacharia 14. Eigenlijk zouden we heel Zacharia moeten behandelen, want Openbaring verwijst er vaak naar en om het laatste hoofdstuk 14 goed te begrijpen moet je eigenlijk ook de hoofdstukken daarvoor begrijpen. Maar om heel Zacharia in detail te behandelen voert te ver voor nu.

Dus laat me dan maar meteen verklappen wat ik over Zacharia denk. Zoals bij alle profeten worden lokale omstandigheden gebruikt om de blik vooruit te werpen. Zacharia treedt op tijdens de bouw van de tweede tempel en hij moedigt mensen aan daarmee door te gaan. Maar vervolgens profeteert hij ook over (de tijd van) de Messias. Daarom noemen sommigen Zacharia zelfs een eschatologisch boek. Omdat het over toekomstige dingen gaat. Maar mijn conclusie is dat Zacharia eigenlijk nauwelijks tot helemaal NIET verder kijkt dan Jezus' eerste komst en dat dat dus ook bij het laatste hoofdstuk zo is.

Ik zal toch heel kort de lijn uitzetten die Zacharia volgt. Je herinnert je de vier paarden van hoofdstuk zes nog wel? In dat hoofdstuk staan ook de twee kronen genoemd die mogelijk nog ooit een keer terug gevonden zouden kunnen worden. Laten we vanaf daar de draad oppakken.

Zacharia 6:12 Zie, een Man – Zijn Naam is spruit¹ – zal uit Zijn plaats opkomen, en **Hij zal de tempel van de HEERE bouwen.**
13 Ja, Hij zal de tempel van de HEERE bouwen, Hij zal met **majesteit** bekleed zijn, Hij zal zitten en heersen op Zijn troon. Hij zal **Priester** zijn op Zijn troon; tussen die Beiden zal vredesberaad plaatsvinden.

Dit gedeelte zegt dat deze Messias Koning en Priester tegelijk is. Dit is Jezus en hij bouwt een tempel van levende stenen.

In hoofdstuk 7 wordt uitgelegd wat de reden is waarom Juda in ballingschap ging. Zij vonden het minutieus houden van regels belangrijker dan recht doen aan mensen. Dat gold in de tijd van de Babylonische ballingschap alsook in de eerste eeuw.

In hoofdstuk 8 staat:

Zacharia 8:23 Zo zegt de HEERE van de legermachten: In die dagen zal het gebeuren dat tien mannen uit alle talen van de andere volken, vastgrijpen, ja, de punt van de mantel van een Joodse man zullen zij vastgrijpen, en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is.

Dit gaat over de Messias door wie de andere volken ook tot God kunnen komen. Vanaf Jezus is dat werkelijkheid geworden.

Hoofdstuk 9 vertelt hoe de andere volken 'veroverd' zullen worden. De Koning komt op een ezel en de zonen van Sion zullen Griekenland veroveren. Jezus' eerste komst was op een ezel en Paulus en zijn metgezellen 'veroverden' daarna Turkije en Griekenland.

Zacharia 9:12 Ik zal u dubbel vergoeden,
13 als Ik Mij Juda zal hebben gespannen²,

---

¹ Spruit staat voor het takje dat uitloopt op de afgehouden stronk van Israël of Juda.

² Als een boog.

en Ik Efraïm op de boog zal hebben gelegd³,
en Ik uw zonen, Sion, zal hebben opgezet⁴
tegen uw zonen, Griekenland,
en Ik u gemaakt zal hebben als het zwaard van een held.
14 De HEERE zal boven hen verschijnen:
als een bliksem zal Zijn pijl uitschieten⁵.

In hoofdstuk 10 wordt de ballingschap van Juda en Israëel gebruikt als een beeld van hoe God zijn kinderen van over de hele wereld zal verzamelen.

9 Ik zal hen onder de volken uitzaaien
en zij zullen in verre streken aan Mij denken,
zij zullen leven met hun kinderen, en terugkeren.
10 Ik zal hen terugbrengen uit het land Egypte,
en Ik zal hen uit Assyrië bijeenbrengen.
Ik zal hen in het land van Gilead en van de Libanon brengen,
maar dat zal voor hen niet toereikend zijn.

Dit LIJKT te gaan over het terughalen van de tien stammen van Israëel die naar Assyrië waren gedeporteerd, maar dit wordt als beeldspraak gebruikt voor het verzamelen van Gods geestelijke kinderen onder de volken.

De eerste Kerk was Joods. God heeft hen 'uitgezaaid' over het Romeinse Rijk⁶ en nog verder, zodat er 'in verre streken aan Hem gedacht zal worden'. Daar zullen ze veel kinderen van God maken. Die zullen bevrijd worden uit de slavernij van de zonde en de dood.

De Assyrische ballingen uit het tienstammenrijk Israëel zijn opgegaan in de wereldbevolking en niet meer te traceren. Maar Jezus' leerlingen hebben in de hele wereld het evangelie gebracht om hen terug te halen.

In het vorige hoofdstuk was het Griekenland. Hier is het de hele wereld geworden.

Hoofdstuk 11 is het oordeel over de slechte herders van Israëel. De Messias neemt zelf het herderschap op zich voor het schamele loon van 30 zilverlingen.

Judas kreeg 30 zilverlingen om Jezus de Goede Herder te verraden.

10 Daarop nam Ik Mijn stok lieflijkheid en brak hem stuk, om zo Mijn verbond te verbreken dat Ik met het volk⁷ gesloten had.

Het Oude Verbond wordt verbroken (omdat er een Nieuw voor in de plaats komt).

Maar dan lezen we het volgende:

11:14 Toen brak Ik Mijn tweede stok, samenbinding, stuk, om zo de broederschap te verbreken tussen Juda en Israëel.

Israëel was al lang en breed geassimileerd in de wereldbevolking toen Zacharia dit profeteerde. De afstammelingen van Israëel waren spoorloos. Hoezo wordt dan hier de broederschap tussen Israëel en Juda verbroken?

Wel... dit Israëel is het Israëel dat door de zonen van Sion verzameld is uit al de volken, te beginnen bij de Grieken. Dit Israëel is het Nieuwe Israëel dat bestaat uit de christenen uit alle volken. En nu staat er dat de broederschap tussen dit Nieuw Verzamelde Israëel en Joden verbroken zal worden. Dat was maar al te waar gedurende de eerste eeuw. De Kerk begon als een Joodse vernieuwingsbeweging, om het zo maar te zeggen. Maar uiteindelijk splitste de Kerk zich af

---

³ Als een pijl.

⁴ Als pijlen op bogen.

⁵ Dit is allemaal beeldspraak van hoe God Juda, Efraïm en de zonen van Sion gebruikt om Griekenland 'aan te vallen'.

⁶ In eerste instantie zelfs omdat de Joden waaronder Paulus, die toen nog Saulus genoemd werd, de Joodse christenen vervolgden, zodat ze moesten vluchten naar de omliggende landen.

⁷ HSV heeft hier staan 'al die volken'. Maar het kan ook 'al die mensen' betekenen en als zodanig voor slechts één volk staan. Het wordt meestal zo vertaald en het is in dit verband veel logischer dat God zijn verbond met die slachtschappen en slechte herders verbreekt, dan ineens met alle volken.

van Juda. Het hele boek Handelingen gaat over dit schisma, hoe de Kerk van een Joodse aan-
gelegenheid veranderde naar een aangelegenheid voor de hele wereld. Hebreeën legt uit wat
dat Nieuwe Verbond inhoudt. De brieven aan de Romeinen en Galaten gaan over de verande-
ring van (de oude) Wet naar (de nieuwe) Geest. Enzovoorts.

In hoofdstuk 12 wordt beschreven hoe God zijn Kerk bij de Joden zal laten beginnen en hen zal
beschermen tussen de vijandige volken.

12:7 En de HEERE zal de tenten van Juda het eerst verlossen, opdat de luister van het
huis van David en de luister van de inwoners van Jeruzalem niet groter zijn dan die van
Juda.

De Kerk begon in Juda, als een Joodse Kerk. Juda wordt het eerst verlost. In contrast daarmee
wordt het huis van David genoemd. Dat is volgens 2 Samuel 7:11-13 het huis van gelovigen
dat God voor David zal bouwen door de Messias, die een nazaat van hem zal zijn⁸.
Het kan niet anders dan dat de inwoners van Jeruzalem hier dan de inwoners van het Nieuwe
Jeruzalem zijn.

8 Op die dag zal de HEERE de inwoners van Jeruzalem beschermen. Wie onder hen
wankelt, zal op die dag als David zijn, en het huis van David zal zijn als goden, als de
Engel van de HEERE voor hun ogen.

De leerlingen van Jezus deden dezelfde wonderen als Hij. Het lijkt erop dat hier met Engel van
de Heere, Jezus bedoeld wordt. Dat zou op andere plekken in de bijbel dan ook wel eens zo
kunnen zijn.

Ondanks de zware vervolging konden noch de Joden, noch de Romeinen hen uitschakelen.

Dan komt de tekst over de uitstorting van de Geest, die we al eerder besproken hebben toen
het over Armageddon ging.

12:9 Op die dag zal het gebeuren dat Ik alle volken die tegen Jeruzalem oprukken, zal
willen wegvagen.

10 Maar over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik de Geest van
de genade en van de gebeden uitstorten. Zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken
hebben.

De uitstorting van de Geest was vanaf Pinksterdag direct na Jezus' eerste komst.

Hoofdstuk 13 zegt dat er een bron tot vergeving zal zijn (dat was door Jezus' offer). Dat alle
afgoden uitgeroeid zullen worden uit Israël. En we moeten toegeven dat er van afgoderij wei-
nig sprake meer is in het Westen en in Juda. Al de Kanaänitische, Egyptische, Griekse en Ro-
meinse goden zijn verdwenen. Er zijn nog wel andere vijanden die aan Jezus' voeten gelegd
moeten worden, maar deze zijn allemaal weg.

Verder staat er dat de Messias omgebracht zal worden.

7 Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder
en tegen de Man Die Mijn Metgezel is,
spreekt de HEERE van de legermachten.
Sla die Herder
en de schapen zullen overal verspreid worden.
Maar Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden.

Jezus zelf citeert deze tekst in Mattheüs 26:31 om aan te geven dat hij moest sterven en zijn
vrienden hem in de steek zouden laten. Maar hij zal zich toch over hen ontfermen.

---

⁸ Zie het hoofdstuk over de Derde Joodse Tempel.

Ennn... dan zijn we aangeland bij hoofdstuk 14. Zoals je bij onze razendsnelle verkenning hebt kunnen zien, gaat het allemaal over Jezus' eerste komst en wat dat teweegbrengt. Het staat niet perse in chronologische volgorde. Als je de beeldspraak van de profetieën niet herkent, maar het letterlijk wilt uitleggen, dan kom je hopeloos in de knoop. Want hoezo, om een voorbeeld te noemen, gaan de zonen van Juda Griekenland dan aanvallen (7:13-14)? Dat is nog nooit gebeurd en zou dan nog een keer moeten gebeuren? En dat is maar één van de problemen.

Zacharia 14

Goed, we zijn klaar om Zacharia 14 te bekijken.

14:1 Zie, er komt een dag voor de HEERE waarop de buit, op u behaald, in uw midden zal worden verdeeld.

Als we ervan uitgaan dat we hier nog steeds met Jezus' eerste komst te maken hebben, dan is deze tekst niet heel erg moeilijk te begrijpen. De erfenis van Juda en (tienstammen) Israël, het heil van God wordt onder hun neus van hen afgenomen en aan de andere volken gegeven. Ouch.

2 Dan zal Ik alle volken verzamelen voor de strijd tegen Jeruzalem.

De stad zal ingenomen worden, de huizen zullen geplunderd, en de vrouwen zullen verkracht worden.

De helft van de stad zal in ballingschap wegtrekken, maar het overige van het volk zal niet uitgeroeid worden uit de stad.

Hier hebben we het zinnetje (vetgedrukt) waardoor ik en vele andere denken dat dit wel eens met de Laatste Oorlog van Openbaring te maken zou kunnen hebben. Hier worden ook alle volken verzameld om tegen Jeruzalem te strijden.

Maar het nogal heftige vervolg heeft mij vele en dan bedoel ik dus ook echt vele hoofdbreken gekost. Ik krijg het gewoon met geen mogelijkheid passend. Bij de Eindstrijd in Openbaring worden ALLEEN de mensen met het merkteken getroffen. De legers vallen wel aan en belegeren, maar God grijpt in en vernietigt ze. Maar hier in Zacharia wordt Jeruzalem INGENOMEN. Precies het tegenovergestelde. En alsof dat nog niet alles is, worden de vrouwen ook nog eens verkracht. Wel hallo.

En dan trekt DE HELFT in ballingschap weg en de rest mag blijven. Huh??? Hoe kan er na Armageddon NOG een ballingschap zijn? De vierde? Dan komt juist het Rechtvaardige Oordeel.

Met andere woorden: ik krijg met de beste wil van de wereld dit niet gematched met Armageddon en/of Gog-Magog.

Maar een letterlijke uitleg is sowieso problematisch. Het is absoluut niet van toepassing op de Romeinse ballingschap. Daar werd heel Jeruzalem verwoest en niemand kon er blijven wonen. Alle mensen werden vermoord. Maar op welke ballingschap slaat het dan wel? Gaat er NOG weer een andere letterlijke ballingschap komen. Dat lijkt me toch niet.

De enige conclusie moet zijn dat Zacharia, net zoals in de voorgaande hoofdstukken, voorbeelden uit de geschiedenis gebruikt om over geestelijke dingen te spreken. En dan is de betekenis dit: het Judaïsme, het Oude Verbond zal vallen, alle rijkdommen en erfenissen zullen meegenomen worden en de prachtige dingen die erin zaten zullen zelfs geweld aangedaan worden. Nog maar de helft van wat het ooit was zal ervan overblijven.

Op deze manier wordt er in, laat ik het zo zeggen, levendige en dramatische taal een heel helder punt gemaakt. Het Judaïsme zal in geestelijke ballingschap gaan (dat is de ene helft die wegtrekt) en de Christenen mogen in de stad blijven (de andere helft). Voor hardcore Judaïsten voelt het Christendom aan als een verkrachting van hun erfgoed. Een orthodoxe Jood verklaarde tegen mij half boos, dat het Christendom hun Tenach (het OT) gekidnapte heeft. Dat is dus preceis wat vers 2 zegt.

14:3 Dan zal de HEERE uittrekken en tegen die volken strijden, zoals de dag dat Hij

streed, op de dag van de strijd⁹.

Als we de lijn doorzetten die we hiervoor gegaan zijn, dan kan je zeggen dat het hier om een geestelijke strijd gaat en dat het Christendom al de volken van de wereld veroverd heeft. Niet voor 100%, maar in elk volk zijn christenen te vinden.

Op deze manier wordt de verovering van Kanaän als een beeld gebruikt voor hoe vanaf Jezus de wereld geestelijk gesproken veroverd wordt.

4 Op die dag zullen Zijn voeten staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, ten oosten ervan. Dan zal de Olijfberg in tweeën gespleten worden naar het oosten en naar het westen. Er zal een zeer groot dal ontstaan, als de ene helft van de berg naar het noorden zal wijken en de andere helft ervan naar het zuiden.

DE OLIJFBERG ZAL SPLIJTEN????!!!

ALS... je Zacharia 14 in de eindtijd plaatst samen met Armageddon, en ALS je het letterlijk leest, dan kan je dit heel eenvoudig met de vele aardbevingen in Openbaring verbinden en tot de conclusie komen dat bij Jezus' terugkomst de Olijfberg letterlijk zal splitsen. Daar zullen dan vele huizen vernietigd worden en vele mensen omkomen, maar dat terzijde. Nou is het zo dat de Jordaanvallei met de Dode Zee precies het punt is waar twee tektonische platen op elkaar komen, dus het is gemakkelijk voor te stellen dat zoiets zou kunnen gebeuren.

Maar als het hier nu eens niet over de tweede komst van Jezus gaat, maar over zijn eerste komst en als we dit net zoals zoveel van het voorgaande niet letterlijk moeten nemen, maar als beeldspraak moeten zien van een geestelijke realiteit (net zoals in Openbaring ook gebeurt), wat krijgen we dan?

Dit, dat Juda en het geestelijke Israël afsplitsen. Dat hun broederschap verbroken wordt (net zoals in 11:14 stond). Dat de helft van Jeruzalem afgevoerd wordt en de andere helft mag blijven (14:2). Dat er takken van de tamme olijfboom afgebroken worden en er WILDE takken op geënt worden (Romeinen 11). Dat er zo'n enorme opschudding plaatsvindt in de geestelijke wereld, dat de Olijfberg ervan splitst. Dat Juda in ballingschap en alleen nog maar in rouw mag profeteren voor drieënhalve tijd (Openbaring 11), en dat de andere volken bezit nemen van Sion.

5 Dan zult u vluchten door het dal van Mijn bergen, want het dal tussen de bergen zal reiken tot Azal. Ja, u zult vluchten, zoals u gevlucht bent voor de aardbeving in de dagen van Uzzia, de koning van Juda¹⁰. Dan zal de HEERE, mijn God, komen: al de heiligen met U!

Ook nu wordt weer een beeld uit de geschiedenis gebruikt ter illustratie om een punt te maken. Juda zal ontkomen. Weliswaar in de woestijn en rouw (zoals we uit Openbaring 11 en 12 begrijpen), maar toch.

6 Op die dag zal het geschieden dat het kostbare licht er niet zal zijn, evenmin de dikke duisternis.

7 Maar er zal één dag zijn, die de HEERE bekend zal zijn, geen dag en **geen nacht**. Het zal geschieden ten tijde van de avond dat het licht blijft.

En WEER zien we hoe de fysieke wereld gebruikt wordt als een voorbeeld om een geestelijke werkelijkheid te duiden. Ik bedoel: als je dit letterlijk wilt nemen, dan moet ons hele zonnestelsel op de kop en dan gaat deze tekst niet over de wereld zoals we die nu kennen.

In Openbaring 21:25 en 22:5 wordt precies dit aangehaald, dat er geen nacht meer zal zijn in het Nieuwe Jeruzalem. Gaat dat dan (toch) over een toekomst die nog moet komen?

Maar laten we ons eerst eens afvragen wat het betekent.

Laat me het zo zeggen: de fysieke tempel ging 's nachts dicht. De priesters gingen slapen. De

---

⁹ Een beetje een lastige uitdrukking, maar hier kan eigenlijk alleen maar mee bedoeld worden hoe God voor Israël streed bij de uittocht van Egypte en de verovering van Kanaän.

¹⁰ Zoals in Amos 1:1 vermeld staat.

volgende dag konden er pas weer nieuwe offers gebracht worden. Als je God wilde ontmoeten, dan moest je dat overdag doen. Het was net alsof God ook 's nachts sliep. Als je erover nadenkt is dat best wel raar natuurlijk. Maar vooral ook omdat wij niet anders meer gewend zijn. In de Nieuwe Tempel is het echter ALTIJD DAG. Je kan er ALTIJD terecht. God slaapt NOOIT. Als je een enge droom hebt en demonen je achterna zitten (om maar eens iets te noemen), dan hoef je niet te wachten tot het licht wordt voordat je naar de tempel kan. Je kan meteen tot God roepen en hij antwoordt meteen en zijn licht jaagt de duivels op de vlucht. Als je wilt schuilen bij God, dan kan dat altijd, overal en meteen. Als je tot God wilt bidden, dan kan dat ook om twaalf uur in het donkerst van de nacht.

Ten opzichte van de fysieke tempel is dit een hele verbetering. Het is een verschil van dag en nacht! Grapje. Maar met een diepe kern van waarheid. Dat het nooit meer nacht zal zijn betekent dat God 24/7 bereikbaar zal zijn.

Dit is met Jezus' eerste komst al werkelijkheid geworden. Het voorhangsel dat voor het heilige der heiligen¹¹ hing, is gescheurd. Het is daar nu altijd dag en gaat het nooit meer op slot.

8 Op die dag zal het geschieden dat er levend water vanuit Jeruzalem zal stromen, de ene helft ervan naar de zee in het oosten en de andere helft ervan naar de zee in het westen: 's zomers en 's winters zal het plaatsvinden.

Dit is een beeld van de heilige Geest, die er vanaf de Pinksterdag is. Veel 'rivieren' en stromen in Israël staan bijna altijd droog. Als er ergens een regenbui is, krijg je een vloedgolf door een zogeheten wadi. Een rivier van levend water, die in de zomer en winter stroomt... dan hoef je nooit meer dorst te hebben en kan je er altijd terecht om te drinken.

Je zou kunnen zeggen dat deze rivier van levend water van de heilige Geest enerzijds de Dode Zee instroomt, dat is voor de Joden en anderzijds naar de Middellandse zee, dat is voor al de andere volken (die toen grotendeels rond de Middellandse zee lagen).

9 De HEERE zal Koning worden over heel de aarde.
Op die dag zal de HEERE Eén (de Enige) zijn en Zijn Naam Eén (de Enige).

Dit is gebeurd na de hemelvaart toen Jezus aan de rechterhand van God is gaan zitten om als Koning te regeren totdat alle vijanden verslagen zijn.

Veel vertalingen zeggen hier dat de Heer de ENIGE zal zijn. Dan zou je kunnen zeggen dat dit NU nog niet zo is en dit pas na Jezus' terugkomst zal zijn en dit hoofdstuk daarom over de eindtijd gaat. Maar letterlijk staat er dat de Heere één zal zijn. Dat is in navolging van Deuteronomium 6:4, waar staat: "Luister, Israël! De HEERE, onze God, de HEERE is één!" Dat kon in de tijd van Mozes gezegd worden en dus ook in de tijd van Jezus.

Maar je kan het ook zo zien: in het Nieuwe Jeruzalem (dat door de andere volken ingenomen is) is God inderdaad ook de Enige.

10 Heel het land zal als de Vlake worden, van Geba tot Rimmon, ten zuiden van Jeruzalem. Maar Jeruzalem zal verheven worden en op zijn plaats bewoond blijven, van de poort van Benjamin af tot de plaats van de vroegere poort toe, tot aan de Hoekpoort, en van de Hananeeltoren af tot aan de perskuipen van de koning.

11 Zij zullen erin wonen, een banvloek zal er niet meer zijn: Jeruzalem zal onbezorgd wonen.

Dit kom je ook tegen in Openbaring 16:20 bij Armageddon: "En alle eilanden zijn op de vlucht geslagen, en bergen waren er niet meer te vinden."

En Ezechiël 38:20b bij Gog-Magog: "De bergen zullen omvergehaald worden, de bergwanden zullen instorten en alle muren zullen op de grond neervallen."

Wéér een link met Openbaring en de Eindstrijd? Ja, maar wat betekent het?

Dat vinden we in Jesaja 40.

Jesaja 40:3 Een stem van iemand die roept
in de woestijn:

---

¹¹ De plek waar de Ark stond en de Hogepriester één keer per jaar mocht komen om God te ontmoeten.

Bereid de weg van de HEERE,
maak recht in de wildernis
een gebaande weg voor onze God.
4 Alle dalen zullen verhoogd worden,
alle bergen en heuvels zullen verlaagd worden;
wat krom is, zal recht worden;
wat rotsachtig is, zal tot een vlakte worden.

Dit ging over Johannes de Doper. Het betekent dat elk obstakel op de weg om naar dit Nieuwe Jeruzalem af te reizen (wat Joden jaarlijks met Pascha deden) weggenomen zal worden. Of in gewone taal: elk obstakel om tot God te komen is weggenomen. Dat is vanaf Jezus' eerste komst al het geval. Maar het zal des te meer waar worden bij zijn tweede komst. Ook al haalt Openbaring dit aan, dat betekent niet dat het over de Eindstrijd gaat, want Johannes de Doper ging ook niet over de Eindstrijd.

Of neem Jesaja 35 die ditzelfde thema gebruikt en aanvult.

Jesaja 35:8 Daar zal zijn **een effen baan**, een weg;
de heilige weg zal hij genoemd worden.
Een onreine zal er niet over gaan,
want hij zal alleen voor hen zijn. Wie deze weg ook gaat,
zelfs dwazen zullen niet dwalen.
9 Daar zal geen leeuw zijn,
geen verscheurend dier zal erop komen;
ze zullen daar niet aangetroffen worden,
maar **de verlost** zullen die bewandelen.
10 Want **wie door de HEERE zijn vrijgekocht**, zullen terugkeren;
zij zullen Sion binnenkomen met gejuich.

Het gaat hier niet zomaar over de terugkeer uit de ballingschap, of over het optrekken naar Jeruzalem met Pascha. Nee, dat naar Jeruzalem optrekken wordt als een beeld gebruikt om over geestelijke dingen te spreken, over de verlost en de vrijgekochten van de Heere. En wat zei Jezus? "Ik ben de weg" (Johannes 14:6). Jezus is de effen baan van Jesaja 35 om als vrijgekochte tot God te komen.

Het klopt dat er veel verbanden zijn tussen Zacharia 14 en Openbaring. Maar in plaats van DAAROM Zacharia 14 over de Eindstrijd te laten gaan, moeten we ons misschien wel afvragen of het leunen op Zacharia 14 door Openbaring consequenties heeft voor hoe we die Eindstrijd moeten zien? Maar laten we eerst Zacharia 14 afmaken.

Loofhuttenfeest

12 En dit zal de plaag zijn waarmee de HEERE al de volken zal treffen die tegen Jeruzalem hebben gestreden: Hij zal ieders vlees, terwijl hij nog op zijn voeten staat, doen wegteren; de ogen van allen zullen wegteren in hun kassen en de tong van allen zal wegteren in hun mond.

Wow, dat is heftige taal. Dat lijkt wel op een atoombom of neutronenbom. Of het is een beschrijving van zombies? Past mooi in een apocalyptisch scenario! Toch kan dit niet over de Laatste Oorlog gaan, want straks zullen we lezen dat de overlevenden nog jarenlang het Loofhuttenfeest moeten gaan vieren en anders gestraft worden door God. Dat kan niet gaan over de tijd nadat Jezus teruggekomen is.

Ik weet dat veel mensen dit 'vieren van het Loofhuttenfeest' plaatsen in een duizendjarig vreedelijk. Maar zoals je van mij begrijpt, ben ik van mening dat Openbaring (of zelfs de hele bijbel) niet over een duizendjarig vreedelijk spreekt. Dus we zullen moeten proberen deze tekst te begrijpen zonder dat vreedelijk als een oplossing te gebruiken. En dus kan het hier niet over een nucleaire WOIII gaan.

Wat kan dit vers dan wel betekenen? Het woord dat hier drie keer gebruikt wordt voor 'wegteren' is het Hebreeuwse 'magag'. Dat komt maar tien keer in het OT voor, waarvan drie keer hier in Zacharia 11. Het betekent zoveel als verrotten, rotten, etteren, wegwijnen. Vrijwel overal¹² wordt dit woord in verband met zondigheid gebruikt:

Leviticus 26:39 En wie van u overgebleven zijn, zullen vanwege hun ongerechtigheid **wegkwijnen** in de landen van uw vijanden. Ja, ook vanwege de ongerechtigheden van hun vaders zullen zij met hen **wegkwijnen**.

Ezechiël 4:17 zij zullen in hun ongerechtigheid **wegkwijnen**.

Ezechiël 24:23 U zult geen rouw bedrijven en niet huilen. U zult in uw ongerechtigheden **wegkwijnen**, en elkaar uw nood klagen.

Ezechiël 33:10 Omdat onze overtredingen en onze zonden op ons rusten en wij erin **wegkwijnen**, hoe zouden wij dan blijven leven?

Het is een goede praktijk om de bijbel met de bijbel te vergelijken om een bepaalde betekenis te achterhalen. Als je nou met de betekenissen van het woord maqaq, zoals hierboven gebruikt wordt, 14:12 weer leest, dan kan je begrijpen dat er eigenlijk zoiets staat als dat God de volken die tegen het Nieuwe Jeruzalem vechten in hun eigen zonden gaar laat koken. Ze zullen (geestelijk gezien) wegwijnen waar ze bijstaan. Dit wegwijnende effect van de zonde op de geestelijke gesteldheid van iemand, wordt uitgebreid beschreven door David in Psalm 38.

Psalm 38:2 HEERE, straf mij niet in Uw grote toorn,
bestraf mij niet in Uw grimmigheid.
3 Want Uw pijlen zijn in mij gedrongen,
Uw hand is op mij neergekomen.
4 Er is niets gezonds aan mijn lichaam door Uw gramschap,
er is geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde.
5 Want mijn ongerechtigheden gaan mij boven het hoofd,
als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden.
6 Mijn wonden **stinken** (etteren weg), zij zijn vervuild
vanwege mijn dwaasheid.
7 Ik ben krom geworden, ik ga zeer diep gebukt;
de hele dag ga ik in het zwart gehuld.
8 Want mijn lendenen zijn volledig ontstoken.
er is niets gezonds aan mijn lichaam.
9 Ik ben bezweken en volkomen verbrijzeld;
ik schreeuw het uit vanwege het bonken van mijn hart.
10 Heere, al mijn verlangen ligt voor U open,
mijn zuchten is voor U niet verborgen.
11 Mijn hart gaat tekeer, mijn kracht laat mij in de steek;
ook het licht in mijn ogen, alsof ik geen ogen heb.

Het woord maqaq is hier (merkwaardig genoeg) met stinken vertaald. Maar ik denk dat dat wel wat krachtiger zou mogen zijn, daarom heb ik er tussen haakjes 'etteren weg' bij gezet.

Op basis van hoe dit woord op de andere plekken in de bijbel gebruikt wordt, zou je Zacharia 14:12 zo mogen begrijpen: "Hij zal ieders vlees, terwijl hij nog op zijn voeten staat, doen wegwijnen (in hun ongerechtigheid); de ogen van allen zullen wegwijnen in hun kassen (vanwege hun zonden) en de tong van allen zal wegteren in hun mond (door hun overtredingen)". Nu klinkt het logischer, of niet? Nu zijn we het zombie-achtige kwijt. Zonde maakt dat je ziel wegteert. Zonde maakt blind. Zonde maakt dat je tong aan je gehemelte plakt en je niet meer normaal, op een gezonde manier kan praten.

---

¹² Alleen in Jesaja 34 wordt van het sterrenleger aan de hemel gezegd dat het zal vergaan/wegkwijnen. Daar ging het over Edom als voorbeeld voor het oordeel over al de volken.

13 Op die dag zal het geschieden dat er een grote, door de HEERE bewerkte, verwarring onder hen zal ontstaan, zodat zij elkaars hand zullen vastgrijpen en tegen elkaar de hand zullen opheffen.

Dit is PRECIES wat we ook tegenkomen bij 'het dal van Josafat' in Joël 3. Wéér een link naar de Eindstrijd?

Ja en nee. Er zijn meer van zulke verhalen in de bijbel als dat van Josafat. In Richteren 7:22 vinden we Gideon die de Midianieten verslaat. In 1 Samuel 14:20 vechten de Filistijnen met elkaar. Maar ook eerder al in Zacharia 11:6 wordt het genoemd dat de Joden ELKAAR bestrijden. En dat was inderdaad het geval tijdens de Romeinse belegering van Jeruzalem.

Dit is een telkens terugkerend thema. Het is zelfs terug te voeren op Deuteronomium 7:22

De HEERE, uw God, zal deze volken van voor uw ogen verdrijven, maar geleidelijk: u zult hen niet onmiddellijk kunnen vernietigen, anders zouden de dieren van het veld te talrijk worden voor u.

23 De HEERE, uw God, zal hen aan u overgeven; **Hij zal hen in grote verwarring brengen**, totdat zij weggevaagd zijn.

God kondigt door de mond van Mozes al aan dat dit een manier is waarop God Israël zal beschermen en helpen om Kanaän te veroveren¹³. Het is om het zo maar te zeggen een kenmerk van Gods stijl van 'oorlog voeren' met Zijn vijanden: ze gaan aan hun eigen kwaad ten onder, ze gaan elkaar te lijf, ze doen het elkaar aan. En het komt door de hele geschiedenis van Israël met enige regelmaat voor.

Gold dit ook voor de eerste eeuw? Zeker. De Judaïsten onder aanvoering van Saulus vervolgden de christenen. De Romeinen vervolgden de christenen ook, vooral bij Nero. Zowel de Judaïsten als Romeinen waren vijanden van God op dat moment. Toen, na Nero's zelfmoord was er een jaar burgeroorlog, waar de Romeinen elkaar bevochten. Er was een zevenjarige oorlog tussen Joden en Romeinen, waarbij Jeruzalem werd verwoest. Daarna ging de oorlog tussen Joden en Romeinen nog lange tijd door, waaronder de opstand van Bar Kokhba, die de Romeinen ook neersloegen. Door al die strijd tussen de tegenstanders van het Evangelie, kon de vervolging tegen de christenen niet zo intens zijn als de Romeinse keizers en/of de Joodse leiders misschien wel gewild hadden.

Deze vloek van verwarring is zelfs al wel terug te vinden in wat Ismaël over zich uitgesproken krijgt in Genesis 16:12.

12 En hij zal zijn een wilde ezel van een mens;
zijn hand zal tegen allen zijn,
en de hand van allen tegen hem;
en hij zal wonen tegenover al zijn broeders.

En dan nu... kijk eens naar het huidige Israël. De vijanden van Israël bevechten vooral ook elkaar. De regio staat in brand, maar het veiligste land om te verblijven in het Midden-Oosten is nog steeds Israël.

Hamas en Fatah bevechten elkaar. Er is zelfs zoiets als de Palestijnse burgeroorlog van 2006¹⁴. Wist je dat er een Libanese burgeroorlog was van 1975 tot 1990 met zo'n 120.000 doden¹⁵? Er is/was een burgeroorlog in Syrië. Iran en Saoedi Arabië bevechten elkaar op afstand in de burgeroorlog van Jemen. De hele wereld was met ISIS in gevecht. Er is altijd gedoe in het Midden-Oosten en Israël ontspringt altijd de dans. En elke keer als Israël zelf in een oorlog betrokken is, komt ze (ternauwernood) als overwinnaar uit de bus. Of dit allemaal van betekenis is, mag je zelf beoordelen... ;-).

Hoe dan ook, de overeenkomst die we hier hebben tussen vers 13 en Joël 3 blijkt niet ZO exclusief te zijn dat ze allebei over precies dezelfde gebeurtenis moeten gaan. Ook nu kunnen we

---

¹³ Israël krijgt ook zelf de waarschuwing dat het verward zal worden als het ongehoorzaam is. Deuteronomium 28:20.

¹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Fatah%E2%80%9393Hamas_conflict

¹⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Lebanese_Civil_War

daarom niet zeggen dat vers 13 over de Eindstrijd gaat. Het kan gerust op de eerste eeuw van toepassing zijn. En als zodanig betekent het dan dit: de vijanden van het Nieuwe Jeruzalem zullen overgeleverd worden aan hun eigen kwaad en ondergaan aan onderlinge strijd.

14 Ook zal Juda in Jeruzalem strijden, zodat het vermogen van alle volken rondom verzameld wordt: goud, zilver en kleding in zeer grote hoeveelheden.

Weer een heel typisch zinnetje. Juda zal in Jeruzalem strijden?

Juda, dat moeten de Joden zijn. Jeruzalem moet het Nieuwe Jeruzalem zijn. Dus: ook Joden zullen bij het Nieuwe Jeruzalem horen? Dat gaat dan vooral over de eerste Joodse christenen. Het lijkt een beetje op 12:7 waar Juda als eerste verlost wordt. De strijd in Jeruzalem is de geestelijke strijd om de andere volken te veroveren voor Christus. Juda doet daar (in eerste instantie) aan mee.

Maar het is ook een bepaalde manier van zeggen dat Joden op dezelfde manier gered zullen worden als christenen. Juda zal ook (op dezelfde manier) in Jeruzalem strijden. Je zou zelfs zo ver kunnen gaan dat Juda net zoals de andere volken in Jeruzalem strijdt. Zij zullen op dezelfde manier tot geloof moeten komen om deel te krijgen aan het Nieuwe Jeruzalem als de andere volken.

Op die manier wordt er een grote buit gemaakt, maar ook dat is dan beeldspraak natuurlijk.

15 En zo zal de plaag die de paarden, de muil dieren, de kamelen, de ezels en al de dieren die zich in die legerkampen bevinden, zal treffen, dezelfde zijn als die plaag.

Gaat dit over paarden en muilezels? Of is dit beeldspraak voor de elite en het gewone volk? Het moet zo langzamerhand wel duidelijk zijn dat het niet over dieren gaat in dit soort profetieën, net zomin als de bomen en het groene gras in Openbaring over bomen en gras gaat.

Dit lijkt het voorgaande te bevestigen. Er zal geen onderscheiding van personen zijn. Voor alles en iedereen geldt hetzelfde. Dat geldt voor heil, maar ook voor oordeel.

16 Het zal geschieden dat al de **overgeblevenen** van alle volken die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, van jaar tot jaar zullen opgaan om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE van de legermachten, en om het **Loofhuttenfeest** te vieren.

De overgeblevenen zijn het Overblijfsel. Dat zijn normaal gesproken (in de profetieën) degenen die God trouw bleven van Juda. Maar nu zijn het degenen die God trouw worden uit al de volken. Het Overblijfsel is overal in de bijbel die (kleine) groep die God blijft dienen dwars door alles heen en waar God verder mee gaat om daar (de rest van) zijn volk uit te doen ontstaan. Dat die term hier gebruikt wordt, moet daarom hetzelfde betekenen, maar dan nu voor de volken. Zij die God trouw zijn uit de volken gaan het Loofhuttenfeest vieren...

17 Het zal geschieden dat er geen regen zal vallen op hem die uit de geslachten van de aarde niet zal opgaan naar Jeruzalem om zich voor de Koning, de HEERE van de legermachten, neer te buigen.

18 Als het geslacht van de Egyptenaren, waarop geen regen is gevallen, niet zal opgaan en komen, dan zal de plaag komen waarmee de HEERE de volken zal treffen die niet zullen optrekken om het Loofhuttenfeest te vieren.

19 Dit zal de straf zijn voor de zonde van Egypte en de straf voor de zonde van alle volken die niet zullen opgaan om het **Loofhuttenfeest** te vieren.

Geen regen: dat is net zoals Elia bij de hardnekkige en afvallige Achab. Die (mensen uit de) volken die God niet dienen, zullen geestelijk droog komen te staan. En als zij droog komen te staan en dan nog steeds niet verlangen naar het levende water, dan zal de plaag van vers 12 over hen komen: zij zullen wegteren in hun eigen zonden.

Maar wat is het Loofhuttenfeest?

Het loofhuttenfeest is een feest dat zeven dagen duurt, waarbij herdacht wordt dat de Israëlieten 40 jaar door de woestijn zwierven voordat ze het beloofde land binnen konden gaan. Pesach (om het daar even van te onderscheiden) is het feest dat ze bevrijd waren uit Egypte.

Leviticus 23:39 Maar vanaf de vijftiende dag van de zevende maand, wanneer u de opbrengst van het land ingezameld hebt¹⁶, moet u het feest van de HEERE zeven dagen lang vieren. Op de eerste dag is het rustdag en op de achtste dag is het rustdag.

40 Op de eerste dag moet u voor uzelf vruchten van sierlijke bomen, takken van palm-bomen, takken van loofbomen en van beekwilgen nemen, en u moet zich zeven dagen lang voor het aangezicht van de HEERE, uw God, verblijden.

41 Dat feest voor de HEERE moet u per jaar zeven dagen lang vieren. Het is een eeuwige verordening, al uw generaties door. In de zevende maand moet u het vieren.

42 Zeven dagen moet u in de loofhutten wonen. Alle ingezetenen van Israël moeten in loofhutten wonen, 43 zodat de generaties na u weten dat Ik de Israëlieten in loofhutten liet wonen, toen Ik hen uit het land Egypte geleid heb. Ik ben de HEERE, uw God.

We kunnen de betekenis van het Loofhuttenfeest voor ons begrijpen als we kijken hoe we van Pesach naar Pasen zijn gekomen.

Met de kruisdood en opstanding van Jezus is het Pesach-feest veranderd naar het Paasfeest. Wij herdenken niet dat we bevrijd zijn uit Egypte, maar dat we bevrijd zijn uit de slavernij van de zonde en de duivel. Het is op Jezus EIGEN uitdrukkelijke verzoek dat wij, als degenen uit de andere volken, het Paasfeest vieren. Maar Jesaja 51:9-11 geeft zelf ook al aan hoe de bevrijding uit Egypte een BEELD is van de bevrijding van degenen die 'voor eeuwig zijn vrijgekocht'.

Jesaja 51:9 Ontwaak, ontwaak, bekleed u met kracht, arm van de HEERE!

Ontwaak als in de dagen van weleer, als bij de generaties van vroeger eeuwen!

Bent u het niet die Rahab hebt neergehouwen, het zeemonster doorboord¹⁷?

10 Bent u het niet die de zee heeft drooggelegd, de wateren van de grote watervloed, die de diepten van de zee gemaakt heeft tot een weg, zodat de verlostten erdoor konden gaan?

11 **Zo zullen wie door de HEERE zijn vrijgekocht**, terugkeren en met gejuich in Sion komen.

Eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn, vreugde en blijdschap zullen zij verkrijgen, verdriet en gezucht zullen wegvlugten.

Net zoals zo ontzettend veel in het OT is dus ook de bevrijding van Israël, het rondzwerven door de woestijn en het intrekken in het Beloofde Land een (voor)beeld van iets anders. De hele offerdienst wijst naar Jezus. De slang op de stok die Mozes omhoog moest houden, wijst op Jezus die 'opgericht werd'. Jozefs leven is een beeld van Jezus (die door zijn broers verworpen werd, maar hen uiteindelijk daarmee juist redde) en zo kunnen we doorgaan.

De andere volken hebben helemaal NIETS te vieren in het loofhuttenfeest, want wij hebben helemaal niet 40 jaar rondgezworven door de woestijn. Het is simpelweg ons feest niet, het zegt ons niets, het is niet op ons van toepassing enzovoorts.

TENZIJ... net zoals bij Pesach, het een (voor)beeld is van iets anders, het een schaduw is van iets groters. Als door Jezus Pesach (de bevrijding uit Egypte) het Paasfeest (de bevrijding van slavernij aan de zonde en duivel) wordt, dan kan het loofhuttenfeest van 40 jaar rondzwerven in de woestijn, twee dingen betekenen.

1. óf het is 80 jaar rondzwerven op aarde voordat we de eerste opstanding krijgen,
2. en/óf 2000 jaar rondzwerven op aarde voordat de tweede komst van Jezus er is, waarmee het aardse Koninkrijk van God gevestigd wordt.

Israël moest 40 jaar rondzwerven in de woestijn...

De Vrouw met de 12 Sterren kreeg een schuilplaats in de woestijn...

Pas na die 40 jaar kreeg Israël het beloofde land...

---

¹⁶ Daarmee is het ook een oogstfeest.

¹⁷ 'Rahab' betekent 'chaos'. Hiermee wordt Egypte bedoeld, het monster dat aan de zee ligt.

Pas na de 42 (profetische) maanden zal Israël weer terugkeren naar haar land...

Waarom heeft de Messias de beloften aan Israël gedaan, nog niet waargemaakt bij Zijn eerste komst? Omdat Juda, net zoals de 12 verspieters in de tijd van Mozes, God niet geloofde. Daarom zijn de beloften uitgesteld.

Dat wij uit de andere volken het Joodse loofhuttenfeest vieren, betekent dat wij eraan denken dat God zijn beloften aan Israël uitgesteld heeft, waardoor WIJ er deel aan kunnen krijgen. Wij zitten, om het zo maar even te zeggen, in de periode van de '40 jaar' uitstel van het binnengaan van het beloofde land. Israël zwerft op dit moment geestelijk gezien nog rond in loofhutten. Voor ons als Kanaänieten is dat nog uitstel van executie. Het oordeel over de volken dat God gaat vellen is nog niet aangebroken. Dat betekent dat wij net zoals de hoer Rachab nog over kunnen lopen en ons bij Israël aan kunnen sluiten. Er is nog tijd dat wij op de stam geënt kunnen worden.

Dat Israël nu nog in loofhutten woont, dat moeten wij vieren! Daar moeten wij God voor danken, want dat betekent onze redding. Doen we dat niet, keren we ons tegen God, dan 'strafte' God ons met geestelijke droogte en dorheid. Onze ziel zal donker worden. Drinken we het levendmakende water dan nog steeds niet, dan blijft er niets anders over dan dat we aan ons eigen kwaad overgeleverd worden en getroffen worden met de ergste plaag die er is, dat is dat we geestelijk uitdrogen en sterven.

Dus kom en doe als ik: laten we opgaan naar het Nieuwe Jeruzalem en het loofhuttenfeest vieren, zolang het nog kan.

Het loofhuttenfeest is ook een oogstfeest, waarmee gedankt wordt voor de laatst binnengebrachte oogst. Wel... dat past ook bij ons. Wij zijn de oogst die binnengehaald wordt! Daar spreekt Openbaring ook over zoals we nog zullen zien.

20 Op die dag zal op de bellen van de paarden staan: heilig voor de Heere.
En de potten in het huis van de HEERE zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar.

De paarden... in vers 15 trof de paarden nog dezelfde plaag, maar nu ze in het Nieuwe Jeruzalem zijn, zijn ze heilig voor de Heere. Dit gaat dus niet over paarden. Paarden werden vooral gebruikt om oorlog mee te voeren, maar nu zijn ze heilig. Het zijn wel de paarden uit de andere volken die hier ineens heilig zijn. Omdat zij tot geloof gekomen zijn.

De potten zijn sprengbekkens... Een sprengbekken was een schaal van gepolijst koper waarmee het bloed van offerdieren opgevangen werd. Potten zijn maar hele gewone gebruiksvoorwerpen gemaakt van klei. Sprengbekkens zijn hele speciale voorwerpen. Maar nu zijn de potten als sprengbekkens. Dat wil zeggen: gewone mensen zijn bijzonder in het Koninkrijk van God.

21 Ja, al de potten in Jeruzalem en in Juda zullen voor de HEERE van de legermachten heilig zijn, zodat allen die willen offeren, zullen komen en ervan nemen om erin te koken.

Het gaat nog verder: ALLE potten worden heilig verklaard voor de dienst van het altaar. Dat kan echt maar één ding betekenen. Het gewone volk mag priesterdiensten uitvoeren. De priesters zijn niet speciaal en exclusief meer. Er mag zelfs thuis gekookt worden, het hoeft niet meer in de tempel te gebeuren. Dit is een duidelijke heenwijzing naar dat in het Koninkrijk van God ALLE mensen priesters zullen zijn. Zoals de Jood Petrus dat ook verwoord in zijn brief.

1 Petrus 9 (BB) Jullie zijn door God uitgekozen. Jullie zijn een uitgekozen volk, een koninkrijk van **priesters**, een volk dat bij God hoort en dat zijn eigendom is.

Maar we komen het ook twee keer in Openbaring tegen.

Openbaring 1:60 Die ons gemaakt heeft tot koningen en **priesters** voor God en Zijn Va-

der, Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

Openbaring 5:10 En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en **priesters**, en wij zullen als koningen regeren over de aarde.

Zacharia 14:21b Op die dag zal er geen Kanaäniet meer zijn in het huis van de HEERE van de legermachten.

We hebben, toen we bestudeerden wat er met de Ark van het Verbond gebeurd is, al gezien dat er tijden geweest zijn dat alle tempelschatten in afgodentempels geplaatst waren. Maar zo werden er ook afgoden in de tempel geplaatst. In Ezechiël 8 krijgt Ezechiël in een visioen te zien wat er allemaal aan gruwelijke dingen gebeurde in de tempel ten tijde dat Babylon Juda overmeesterde.

Dat er geen Kanaäniet meer in de tempel zal zijn, betekent dat er geen afgoden meer zullen zijn. Joël 3 zegt iets dergelijks.

Joël 3:17 Jeruzalem zal een heiligdom zijn en vreemden zullen er niet meer doorheen trekken.

En ook Openbaring zegt iets vergelijkbaars over het Nieuwe Jeruzalem.

Openbaring 21:27 Al wat onrein is, zal er niet inkomen, en ook niemand die zich bezighoudt met gruwelen en leugens, maar alleen zij die geschreven zijn in het boek des levens van het Lam.

Conclusie

We hebben gezien dat Zacharia 14 UITSTEKEND te begrijpen is als we dit van toepassing laten zijn op de komst van de Messias en het Nieuwe Tijdperk dat daarmee aan ging breken. Het bevat wel heel veel beeldtaal en we moeten enige moeite doen om te achterhalen wat dat dan zou kunnen zijn. Maar die beeldtaal wordt door heel Zacharia heen gebruikt en we komen gewoon in de knoop als we die dingen letterlijk nemen. Als we het uitleggen zoals we gedaan hebben, bevestigt het ook verschillende dingen die op een andere manier ook in Zacharia gezegd worden (zoals het schisma tussen Judaïsme en Christendom). Sterker nog: doordat we Zacharia op de eerste eeuw laten slaan, zien we eigenlijk heel erg mooi de contouren geprofeeteerd worden, die we met de komst van Jezus gezien hebben. We kunnen overal de stukjes aanleggen. Je zou kunnen zeggen dat Zacharia voor de bouwers van de tweede tempel was, wat Openbaring voor ons is. Zacharia schetste, uitgaande van de lokale situatie toen, hoe de toekomst er uit zou gaan zien ten tijde van de komst van de Messias. Dat was fragmentarisch. Niet iedereen zal dat allemaal even goed begrepen hebben, net zoals wij Openbaring niet altijd goed begrijpen. Maar de bedoeling ervan was dat zij hoop zouden hebben. Dat het niet zinloos was wat ze deden, maar dat het mee zou helpen aan de nieuwe tijd die zou komen. Maar heel veel verder dan de horizon van de eerste komst van de Messias kregen zij van Zacharia niet te zien.

Wat ik me dan afvraag is dit: Paulus kende de Schrift heel erg goed want hij was een schriftgeleerde. Hij moet Zacharias ook goed gekend hebben. Hij moet ook geweten hebben van de zonen van Sion die God op Griekenland af zou vuren. Zou hij op een bepaald moment gedacht hebben: dit is Gods plan, dit gaat over mij, over ons, de tijd van Zacharia 9:13 is aangebroken? Net zoals wij nu zeggen als we spreken over 'de hemelvaart van Israël' dat we daar bijna zijn.

Ik bedoel: hij kreeg zelfs een visioen daarover.

Handelingen 16:9 En Paulus kreeg 's nachts een visioen te zien: er stond een Macedonische man, die hem dringend vroeg: Kom over naar Macedonië en help ons!

10 Toen hij nu dit visioen gezien had, probeerden wij meteen naar Macedonië te reizen, omdat wij eruit opmaakten dat de Heere ons geroepen had aan hen het Evangelie te

verkondigen.

Als Mattheüs Handelingen had geschreven in plaats van Lukas, dan had hij er vast achter gezet: "opdat in vervulling zou gaan het Schriftwoord dat zegt: als ik Sions zonen zal hebben aangelegd op de boog tegen Griekenland en de Heer als een bliksem Zijn pijl zal uitschieten".

Er zitten heel veel overeenkomsten tussen Zacharia en Openbaring. Openbaring leunt op Zacharia. Nee... Openbaring gaat verder waar Zacharia gestopt is. Openbaring doet voor iedereen vanaf Jezus' eerste komst, wat Zacharia deed voor iedereen vanaf de herbouw van de tweede tempel. Openbaring neemt de omstandigheden van dat moment in de eerste eeuw, dat is de eerste komst van de Messias en het aanbreken van de Woestijn- of Loofhutten-periode van Israël, om van daaruit te profeteren wat er aan staat te komen tot aan Jezus' tweede komst. Niet in detail, maar in contouren.

Daarom komen zoveel thema's overeen tussen Zacharia en Openbaring. Niet omdat Zacharia (14) ook over de Eindtijd en Eindstrijd gaat, maar omdat Openbaring de draad oppakt, waar die bij Zacharia was blijven liggen.

Geestelijke strijd

Dit betekent dat Zacharia dus eigenlijk niets zegt over de Eindstrijd van Openbaring, omdat het over Jezus' eerste komst gaat. Tenzij die Eindstrijd gezien moeten worden als de geestelijke strijd van God 'tegen de volken' om hen tot Christus te brengen. Want dan is die al 2000 jaar gaande. In Zacharia betekent het dat wel, zoals we gezien hebben.

Toch kunnen we er wel veel van leren. Want we zien dat er in termen van oorlogen, strijd, pijl en boog en dergelijke gesproken wordt, maar dat dat beelden zijn voor de geestelijke strijd die het in werkelijkheid was. Totdat het Christendom wereldlijke macht in haar schoot geworpen kreeg, dat wil zeggen gedurende de eerste drie eeuwen, werden de christenen zelf vervolgd, maar grepen ze nooit naar de wapens. In navolging van Jezus kwamen ze liever om, omdat ze geloofden in de opstanding. Al die bloemrijke taal ging over iets anders. De verovering van Kanaän en het uitschakelen van de volken en hun afgoderij, iets wat toch vrij heftig en bloederig was, wordt als een beeld gebruikt voor de verovering van de andere volken na Jezus door de Geest van God.

En dat geeft te denken. Als Zacharia zo over de Messiaanse Tijd van het Nieuwe Verbond spreekt, zeg maar in de zin van 4:6 "Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten.", moeten we dan de Eindstrijd van Armageddon, Gog-Magog en Josafat, niet OOK als zo'n geestelijke strijd zien?

Om die vraag te kunnen beantwoorden moeten we toch eerst nog in het gedetailleerde verslag van de Gog-Magog oorlog duiken in Ezechiël 38-39.